

एनौ” “अलकेषु चमरेणुषु स्प्र प्रतिनिधीकतः” इति च रघुः ।
 “अङ्गलिप्रकुङ्कुमेर” च । क्षिपकादित्वात् कापि नेत्त्वम् । अ-
 लका । अएवर्षावधिदशवर्षपर्यन्तवयस्कायां ३कन्यायां ४कुवे
 रपर्याञ्च स्त्री । साच पुरी मेरुशिखरोपरिस्थेति अग्नि-
 लोकाशब्दे दर्शितम् । तस्याः स्वरूपसम् “सभा वैश्रवणी
 राजन् ! शतयोजनमायता । विस्तीर्णसप्ततिश्चैव योज-
 नानि सितप्रभा । तपसा निर्जिता राजन् ! स्वयं वैश्रवणेन
 सा । शशिप्रभा प्रावरणा कैलासशिखरोपमा । गुह्य
 कैरह्यमाना सा खे विषक्तेव शोभते । दिव्या हेममयै-
 रुच्चैः प्रासादैरुपशोभिता । महारत्नवती चित्वा दिव्यगन्धा
 मनोरमा । सिताभ्रशिखराकारा प्लवमानेव दृश्यते ।
 दिव्या हेममयैरङ्गैर्विद्युद्गिरिव चिन्विता । तस्यां वैश्रवणो
 राजा विचित्राभरणाम्बरः । स्वोसहस्रैर्दतः श्रीमनास्ते
 ज्वलितकुण्डलः । दिवाकरनिभे पुण्ये दिव्यास्तरणसं-
 दृते । दिव्यपादोपधाने च निषस्यः परमासने । मन्दाराणा
 मुदाराणां वनानि परिलोडयन् । सौगन्धिकवनानाञ्च
 गन्धं गन्धवहो वहन् । नलिन्या सालकाख्यायां
 नन्दनस्य वनस्य च । शीतोद्दयसंह्लादी वायुसमुप-
 सेवते” भा०स०प० । गन्धवतीं नाम वायुपुरीं वर्ष-
 यित्वा काशी० ख० “ततःपरं कुबेरस्य श्रीमत्येपालका
 पुरीत्युक्तम् । “अलकामतिवाह्यैव” कुमा० ।

अलकनन्दा स्त्री अलति पर्याप्नोति कुन् अलका नन्दयतीति
 अच् नन्दा कर्म० । १गङ्गायाम् । “विष्णुपदी विष्णु-
 पदात् पतितता मेरौ चतुर्द्धात् । विष्कम्भा-
 चलसस्तसरःसङ्गता गता वियता । सीताख्या भद्राश्वं
 सालकनन्दा च भारतं वर्षम्” सि०शि० । “तथैवालक-
 नन्दा दक्षिणेन ब्रह्मसदनान्दहूनि गिरिकूटानि अतिक्रम्य
 हेमकूटहिमकूटान्यतिरभसरं हसा लुठन्ती भारतमभि वर्षं
 दक्षिणस्यां दिशि लवणजलधिमभिप्रविशति” भा०५स्क० ।

अलकैर्नन्दति अच् । २कन्यायाम् । सा हि अलकैस्तुष्यति ।

अलकप्रभा स्त्री अलका पर्याप्ता प्रभा यस्याः । कुबेरपर्या-
 मलकाख्यायाम् । [(पियासाल) पीतसालदृष्टे ।

अलकप्रिय पु० अलकान् प्रीणाति चिकणोकरोति प्री-क ।

अलकाधिप पु० अलकाया अधिपः ईत० । कुबेरे । अल-
 केश्वरादयोऽप्यत्र । “अत्यजीवदभरालकेश्वरौ” रघुः ।

अलक्त पु० न रक्तोऽस्मात् ५व० रस्य लत्वम् । १लाचारसे,
 स्वार्थे कन् । अलक्तकोऽप्यत्र २तद्धेतौ लाक्षायाञ्च ।
 “अलक्ताकाङ्गां पदवीं ततान” कुमा०रघुश्च । “चिरोज्जिभ-

तालक्तकपाटलेन” कुमा० गोरचनालक्तककुङ्कुमेनेति” तन्त्रम् ।
 अलक्षणा न० लक्षणमनुभापकं सुचिह्नं न०त० । १अननुभा-
 पके, सुचिह्नभिन्ने २दुर्लक्षणे च । लक्षणञ्च इतरभेदानु-
 भापकं लिङ्गम् यथा पृथिव्यागन्धवत्त्वम् जलस्य स्नेह-
 वत्त्वम् । शुभस्त्वचं चिह्नविशेषश्च लक्षणं तच्च लक्षणशब्दे
 वक्ष्यते । तदुभयभिन्नमलक्षणम् “आचाराङ्गनमक्षय्यसाचा-
 रोहन्यलक्षणम्” मनुः । नास्ति लक्षणं अनुभापकोऽव्यभि-
 चारिहेतुः अशुभस्त्वचकहेतुश्च यस्य । ३तद्वति लि० “आसी-
 दिदं तसोभूतमप्रज्ञातमलक्षणम्” मनुः । “क्लेशवहा
 भर्तुरलक्षणाहम्” रघुः । “अलक्षणा भवन्ति यद्वा नास्ति
 तदलक्षणमसन्तम्” शत० ब्रा० । “निकर्तः कृष्णास्तुप-
 पकास्तिस्रोऽलक्षणाः” कात्या० १७, २४, २३ ।

अलक्षित लि० लक्ष-क्त न०त० । १अज्ञाते २लक्षणेनाननुमिते
 “अलक्षिताभ्युत्पतनो ऽपेण” रघुः “वपुर्विरूपाक्ष
 मलक्षिता जनिः काव्य० प्र० । ३अज्ञातचिह्ने च । “दक्षिणेन
 द्वारं सोमक्रयणी तिष्ठत्यलक्षिता व्यङ्गा” कात्या० ।
 ७, ६, १४, “अलक्षिता अनङ्किता” कर्क० ।

अलक्ष्मी स्त्री विरोधार्थं नञ् त० । लक्ष्मीविरुद्धायां निकर्तौ
 “अलक्ष्मीति” ख्यातायाम् । “अलक्ष्मीः कालकर्षी च”
 पुरा० “अलक्ष्मीरपक्रामति” सुश्रुतः ।

अलक्ष्य लि० न लक्ष्यते लक्ष-कर्मणि यत् न०त० । १अज्ञेये
 २दुर्ज्ञेये । “वपुर्विरूपाक्षमलक्ष्यजन्मता” कुमा० । न लक्ष्या
 लक्षणया बोध्या । २लक्षणाबोध्यभिन्ने “न वाच्यत्वादिकं
 तस्य” इत्यस्य व्याख्याने ‘आदिशब्दादलक्ष्यत्वादि’ सा०द० ।
 नास्ति लक्ष्यं व्याजोयस्य । ३व्याजशून्ये लि० ।

अलगर्ह पु० लगति स्पृशति क्षिप् लग् अर्हयति अर्ह-अच्
 अल् स्पृशन् सन् अर्दो न भवति । १विषमून्ये जलव्याले
 प्रथो० धत्वम् अलः पर्याप्नो गृह्णोति वा गृह-अच् वा ।
 अलगर्होऽप्यत्र । दर्शिकरगणनायां सुश्रुतः “महाशिरा
 अलगर्ह आशीविष” इति । २जलायुक्ताभेदे स्त्री । “अथ
 जलायुक्ता वक्ष्यन्ते । जलमासामायुरिति जलायुक्ता जल-
 सासामोक इति जलौकसः । ता द्वादश तासां सविषाः
 षट् नावत्य एव निर्विषाः । तत्र सविषाः कृष्णा कर्कुरा
 अलगर्दा इन्द्रायुधा सासुद्रिका गोचन्दना चेति । “रोमशा
 महापाश्यां कृष्णसुख्यलगर्दा” इति च सुश्रु० ।

अलग्न लि० न लग्नः संष्टः । लग्नभिन्ने असंष्टे “अलग्न-
 सिव ह वै वागवदेवन्ननो न स्यात्” शत० ब्रा० “अलग्न-
 सिव वक्तव्यपदार्थेन सहासंष्टम्” भा० । अलग्नमित्यपाठः ।